

**EUROPRODUKT
PomoCentre
CZT - AgroTech**

**Instytut Sadownictwa i Kwiaciarstwa
ul. Pomologiczna 18, 96-100 Skierniewice
tel.:+48-46-833 20 21, fax:+48-46-833 32 28
Dyrektor: Prof. dr hab. Danuta Goszczyńska
e-mail: Danuta.Goszczyńska@insad.pl**

OFERTA WDROŻENIOWA - 2006

„Wykorzystanie murarki ogrodowej (*Osmia rufa* L.) jako zapylacza towarowych plantacji rzepaku”

Słowa kluczowe: **zapylenie, rzepak, murarka ogrodowa, *Osmia rufa***

Opis wdrożenia:

Badania przydatności murarki ogrodowej jako zapylacza towarowych upraw rzepaku prowadzono w latach 2004-2006 na kilkunastohektarowej plantacji należącej do Zakładu Doświadczalnego IUNG na Kępie w Puławach. Na plantację wystawiano w poszczególnych latach badań od 3 tys. do 6 tys. kokonów murarki. W badaniach przeprowadzono obserwacje oblotu rzepaku przez owady, wykonano analizę pyłkową gniazd w poszczególnych latach badań pod kątem zawartości w nich pyłku rzepaku oraz wyliczono współczynnik namnożenia populacji murarki.

Obserwacja oblotu kwiatów rzepaku przez murarkę wykazała jej największe

zagęszczenie na plantacji w godzinach południowych, natomiast analiza palinologiczna komórek gniazdowych wykazała w nich średnio 35%-wy udział pyłku rzepaku. Współczynnik przyrostu populacji wynosił: w 2004 r. – 3,04.; w 2005 r. – 3,4 i w 2006 r. 3,2.

Wyniki obserwacji oblotu rzepaku, analiz palinologicznych zawartości gniazd, a także wysoki, ponad 3-krotny średni współczynnik przyrostu populacji potwierdziły wysoką przydatność pszczoły murarki ogrodowej jako zapylacza upraw rzepaku.

Innowacyjność wdrożeniowa – efekty gospodarcze i społeczne

W związku ze stale zwiększającą się powierzchnią upraw rzepaku w Polsce na potrzeby produkcji biopaliw wzrasta również zapotrzebowanie na owady zapylające rzepak. Polskie pszczelarstwo szacowane na ok. 900 tys. rodzin pszczelich nie jest w stanie pokryć tego zapotrzebowania, dlatego murarka ogrodowa (*Osmia rufa*) ma szansę stać się uzupełniającym zapylaczem tych ważnych gospodarczo upraw. Dotąd nie wykorzystywano alternatywnych zapylaczy do zapylania towarowych plantacji rzepaku.

Podmioty, do których skierowana jest oferta wdrożeniowa

Plantatorzy rzepaku z terenu całego kraju

Twórcy oferty wdrożeniowej:

- Zakład Zapyłania Roślin
- Zakład Planowania Naukowego

Autor:

dr Dariusz Teper

tel. (081) 886 42 08

e-mail: Dariusz.Teper@man.pulawy.pl

Współautorzy:

Doc. dr hab. Mieczysław Billiński